

TÜREV PİYASALAR (Vadeli İşlem Piyasaları)

Prof. Dr. Güven SAYILGAN
Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi
İşletme Bölümü Muhasebe-Finansman
Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

* OPSYİYON UYGULAMA ÖRNEKLERİ

Örnek- Döviz Alım Opsiyonu

- * Borsa = The Chicago Mercantile Exchange
- * Teslim Tarihi= Nisan Ayı
- * Para Birimi= İngiliz Pound'u
- * Sözleşme Sayısı = 165 call
- * Sözleşme Büyüklüğü= 62,500 Pound
- * Uygulama Fiyatı= \$1.65/£
- * Opsiyon Primi= 2 cents/ pound

Örnek- Döviz Alım Opsiyonu

Maliyet = Komisyon + Prim

Prim = $\$.02 \times (62,500) = \1250

Komisyon = 30\$/Sözleşme

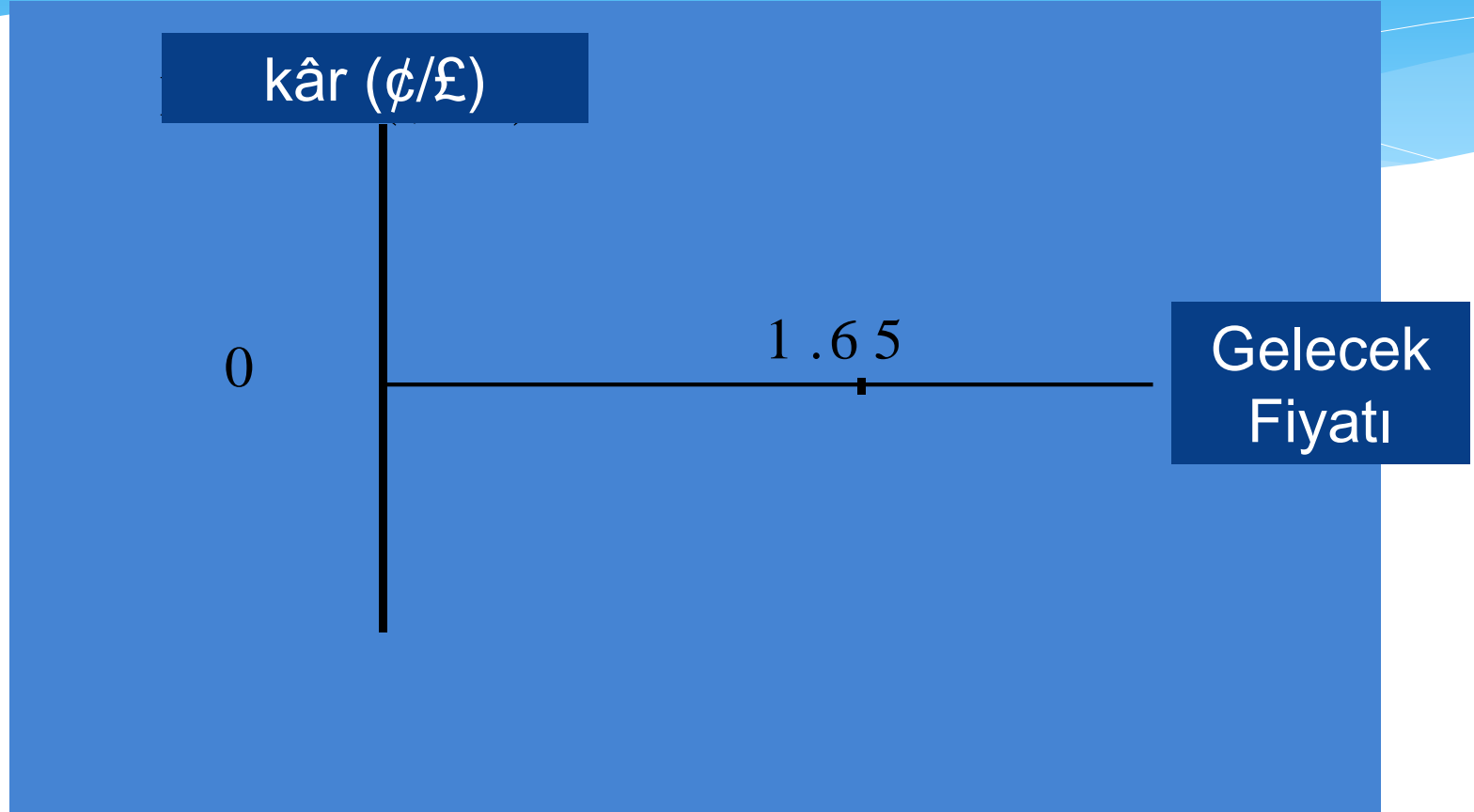
Örnek: Döviz Alım Opsiyonu- ALAN

kâr (₺/£)

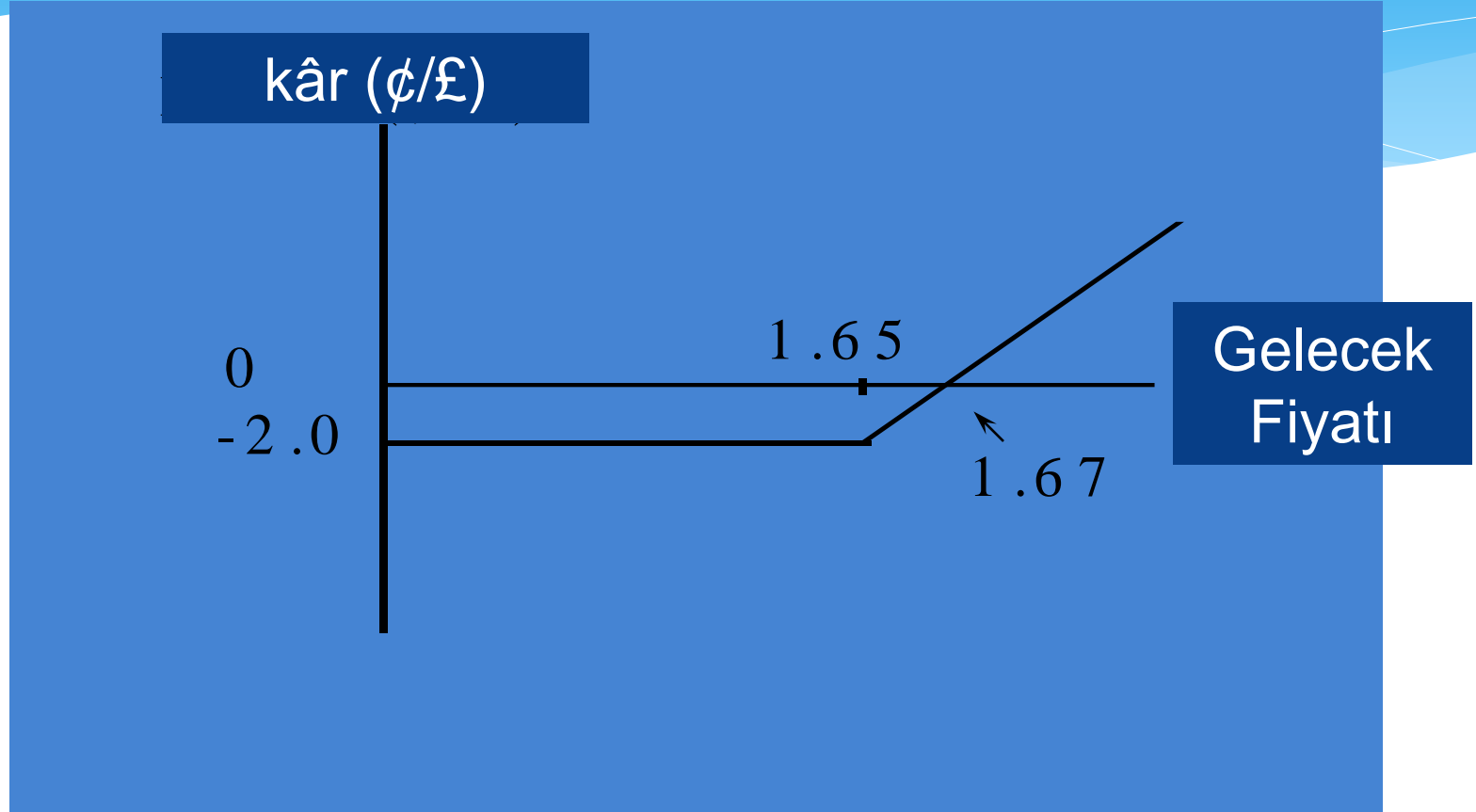
0

1 . 6 5

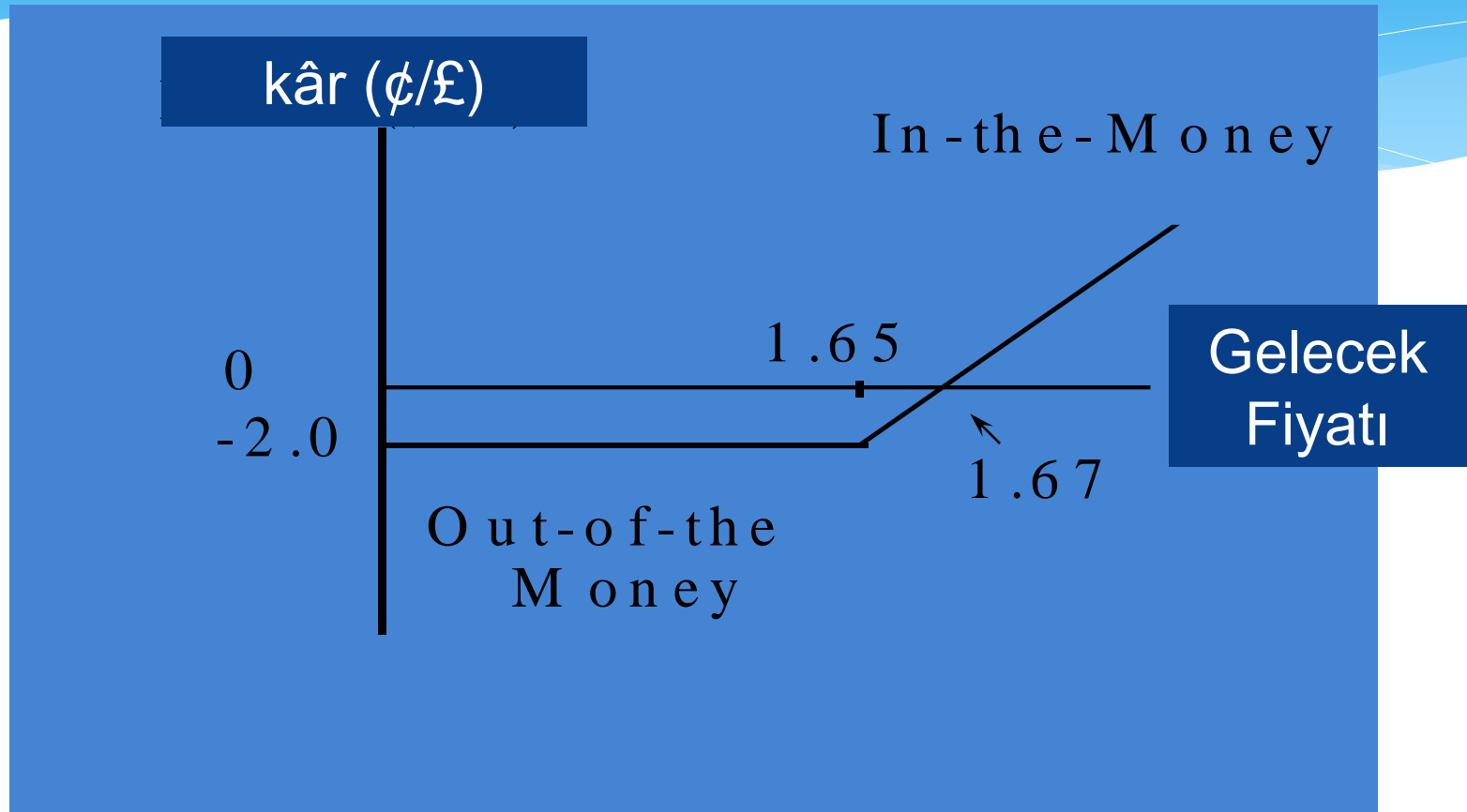
Gelecek
Fiyatı

Örnek: Döviz Alım Opsiyonu- ALAN

Örnek: Döviz Alım Opsiyonu- ALAN

kârın Hesaplanması: Döviz Alım Opsiyonu-Alan İçin

Diyelim ki $F = \$1.69/£$ oldu.

$F - \text{Uygulama Fiyatı} = \$1.69 - \$1.65 = \$.04$

Sözleşme Değeri = $\$.04 \times 62,500 = \$2,500$

Eksi Prim $-\$1,250$

Kâr $\$1,250$

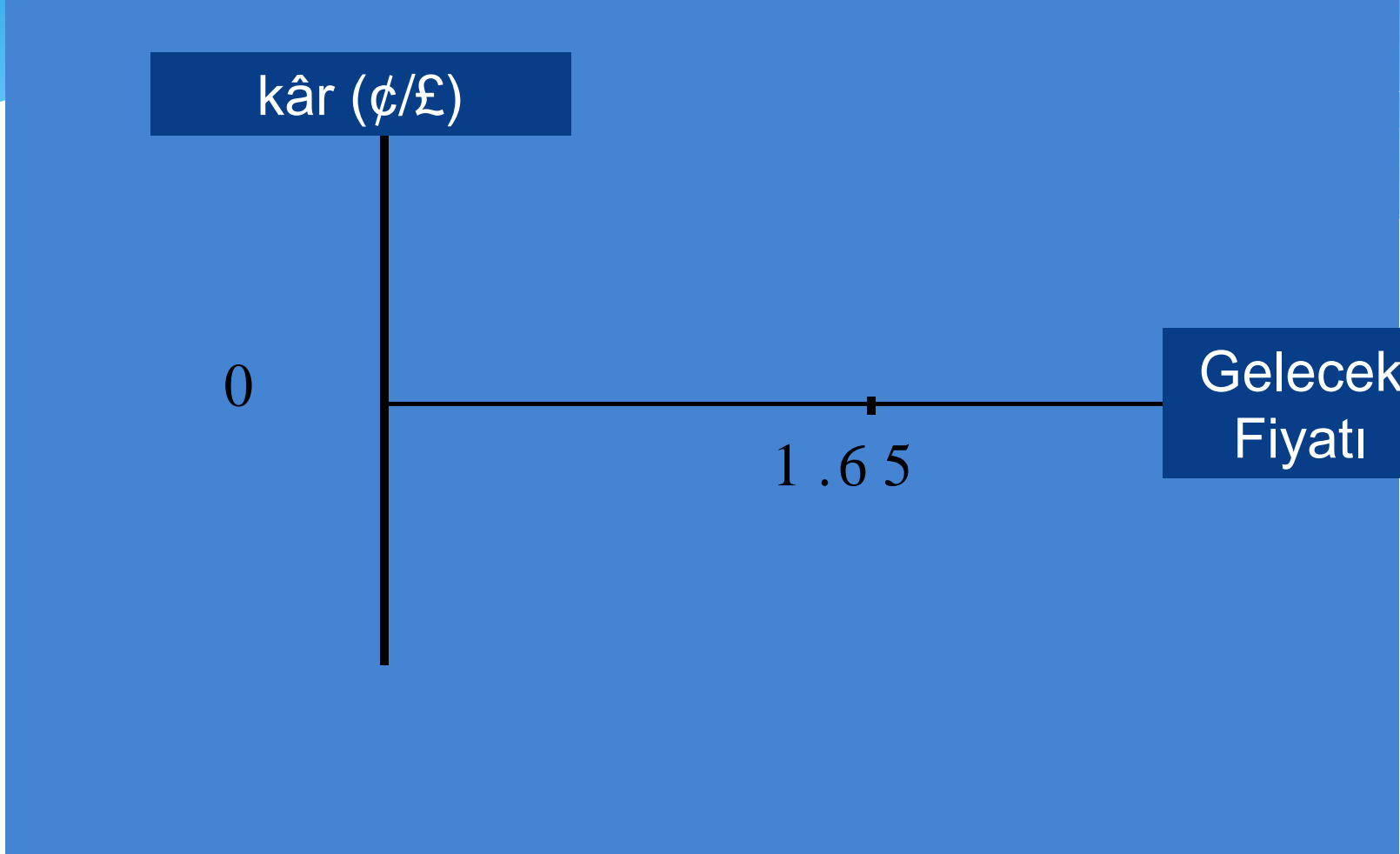
Örnek: Döviz Alım Opsiyonu- SATAN

kâr (¢/£)

0

1 . 6 5

Gelecek
Fiyatı

Örnek: Döviz Alım Opsiyonu- SATAN

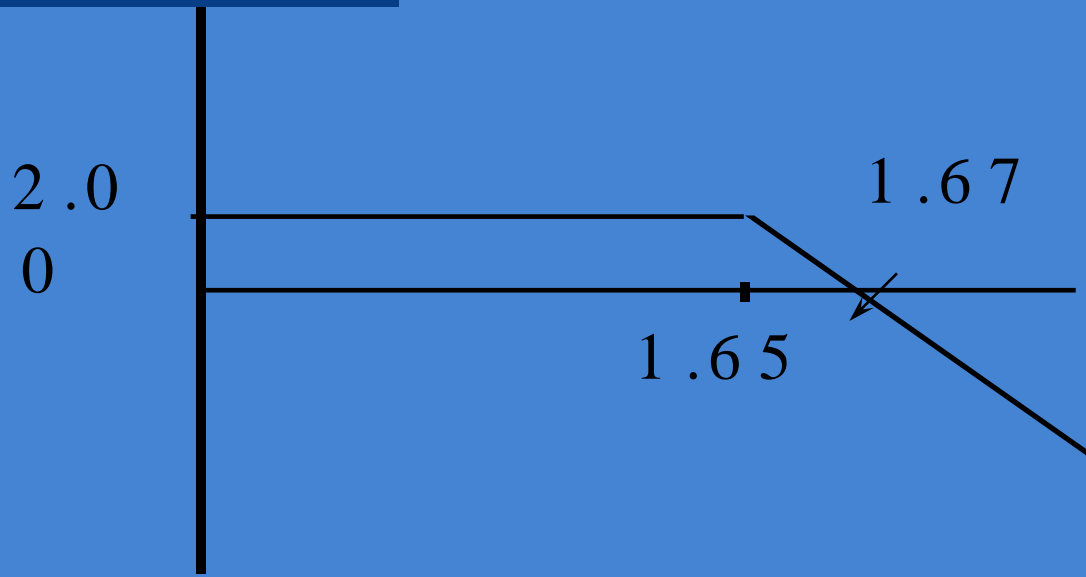
kâr (¢/£)

2.0
0

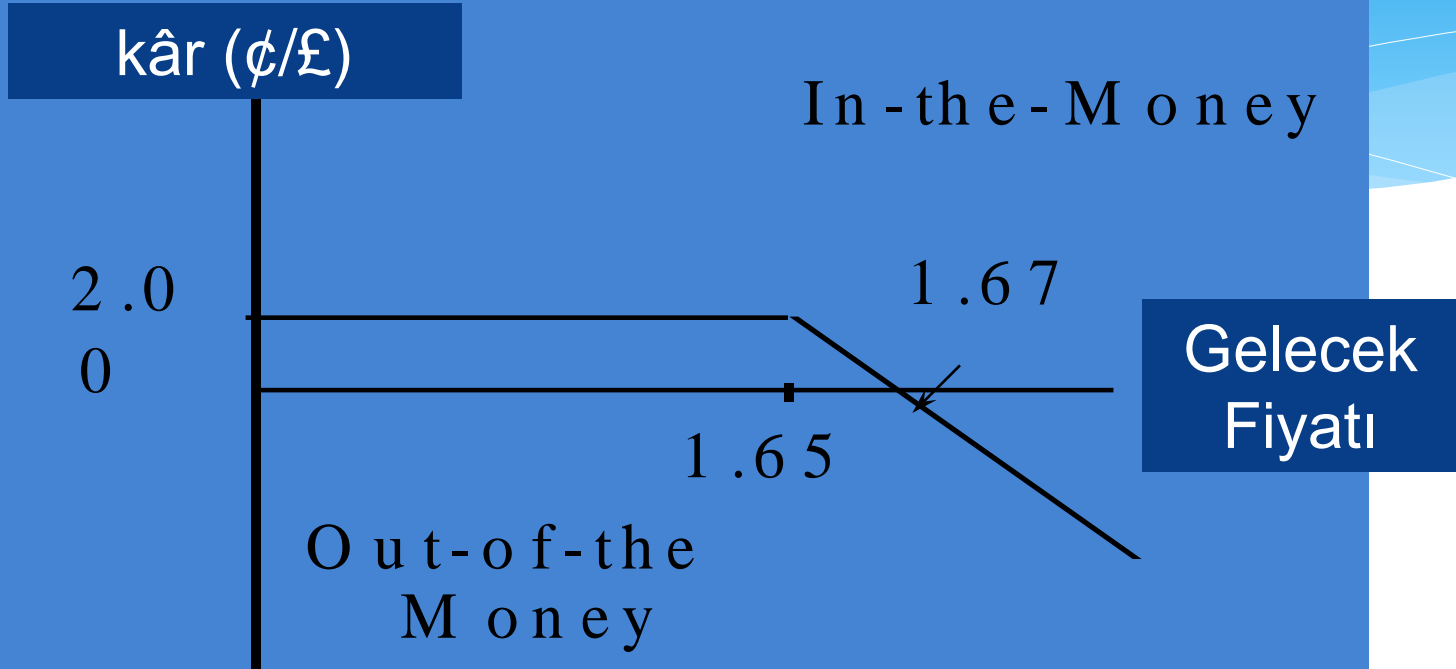
1.67

Gelecek
Fiyatı

1.65

Örnek: Döviz Alım Opsiyonu- SATAN

Zararın Hesaplanması: Döviz Alım Opsiyonu Satan İçin

Diyelim ki $F = \$1.69/£$ oldu.

Uygulama Fiyatı – $F = \$1.65 - \$1.69 = - \$0.04$

Sözleşme Değeri = $- \$0.04 \times 62,500 = - \$2,500$

Artı Prim

+ \$1,250

Zarar

– \$1,250

Örnek: Döviz Satım Opsiyonu

- * Borsa = The Chicago Mercantile Exchange
- * Teslim Tarihi= Nisan Ayı
- * Para Birimi= İsviçre Fracı
- * Sözleşme Sayısı = 695 Put
- * Sözleşme Büyüklüğü= 125,000 francs
- * Uygulama Fiyatı= \$.695/SF
- * Opsiyon Primi= 1.8 cents/ franc

Örnek: Döviz Satım Opsiyonu

Maliyet = Komisyon + Prim

Prim = $\$.018 \times (125,000) = \$2,250$

Komisyon = 30\$/Sözleşme

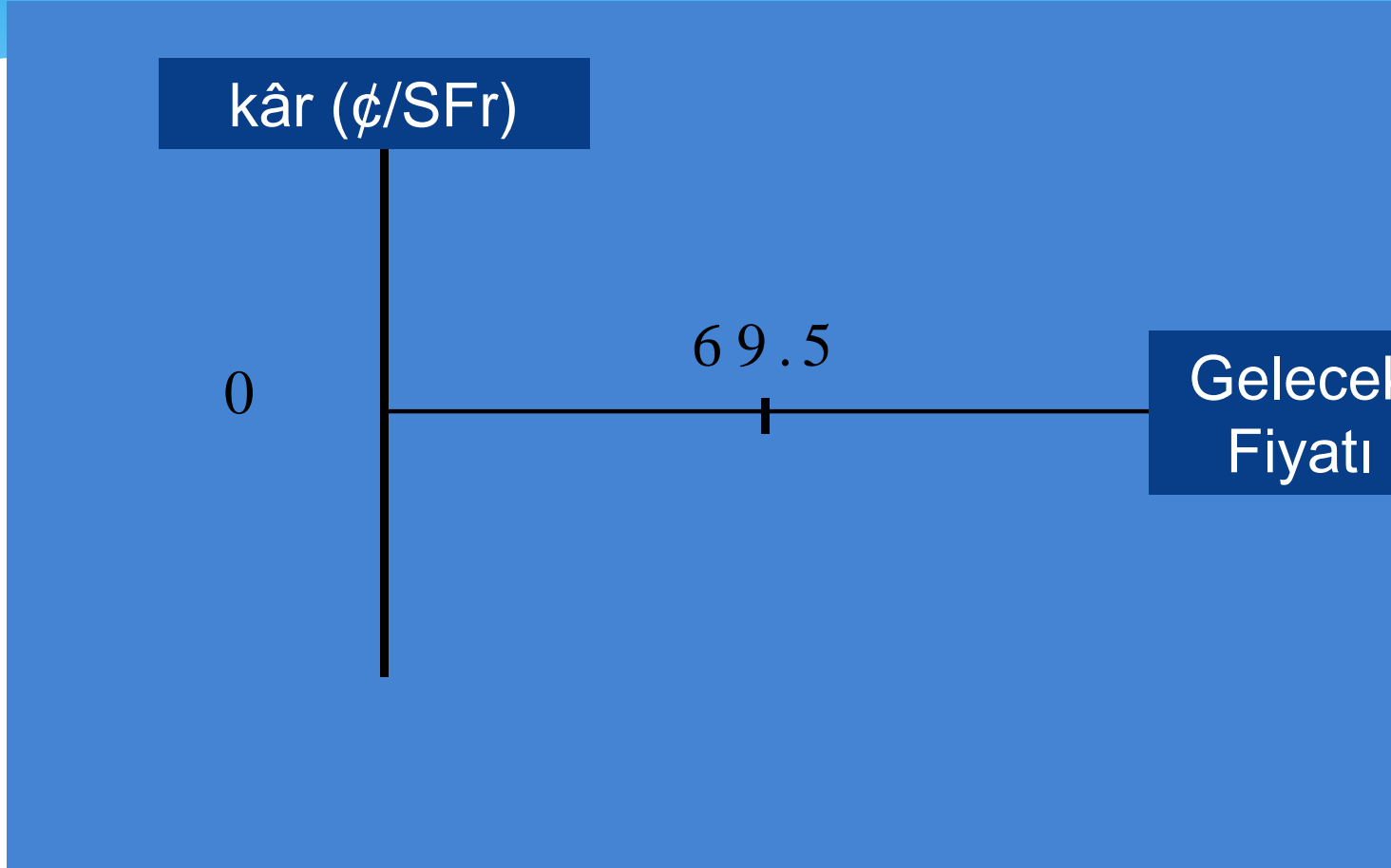
Örnek: Döviz Satım Opsiyonu-Alan

kâr (ç/SFr)

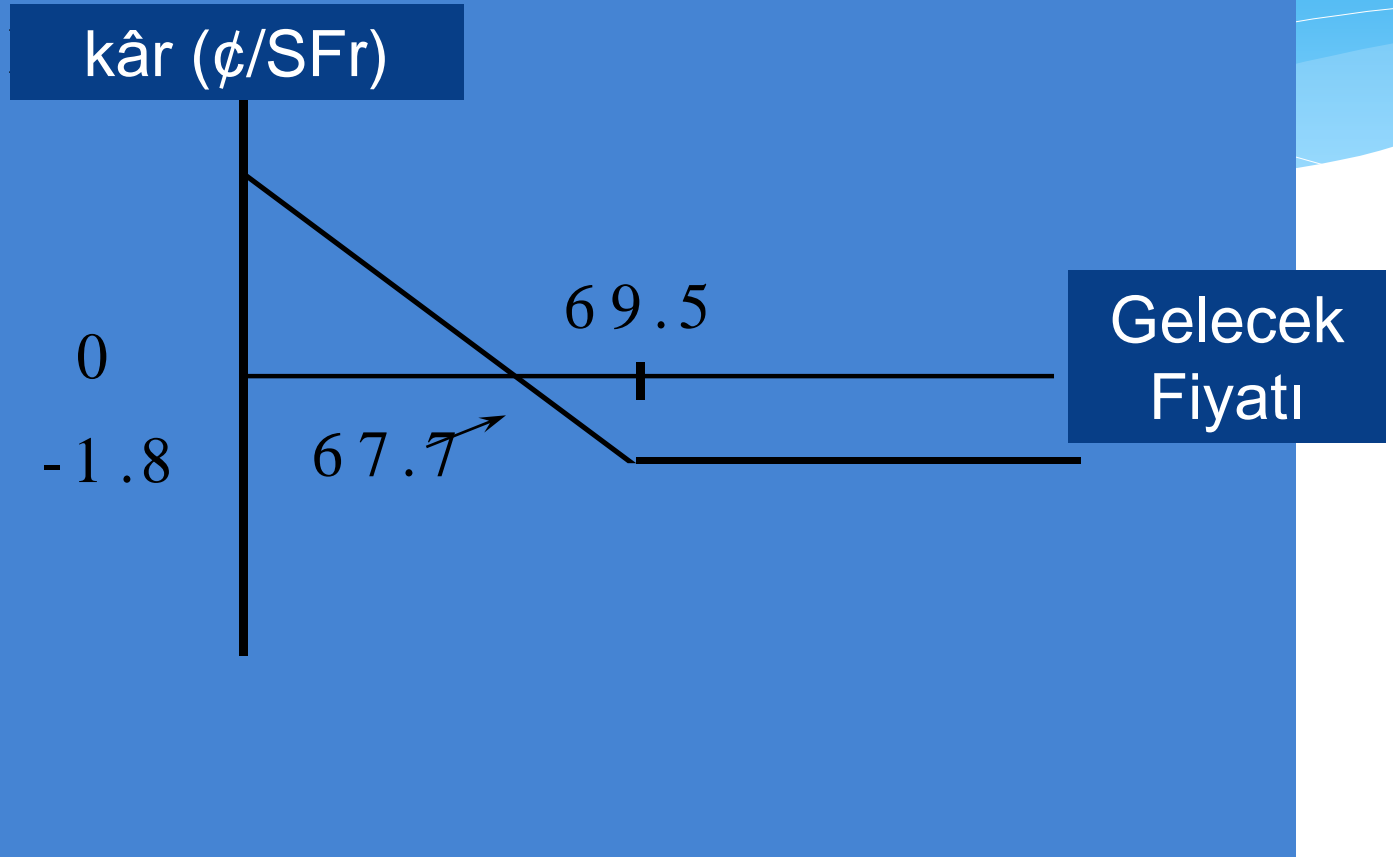
0

69.5

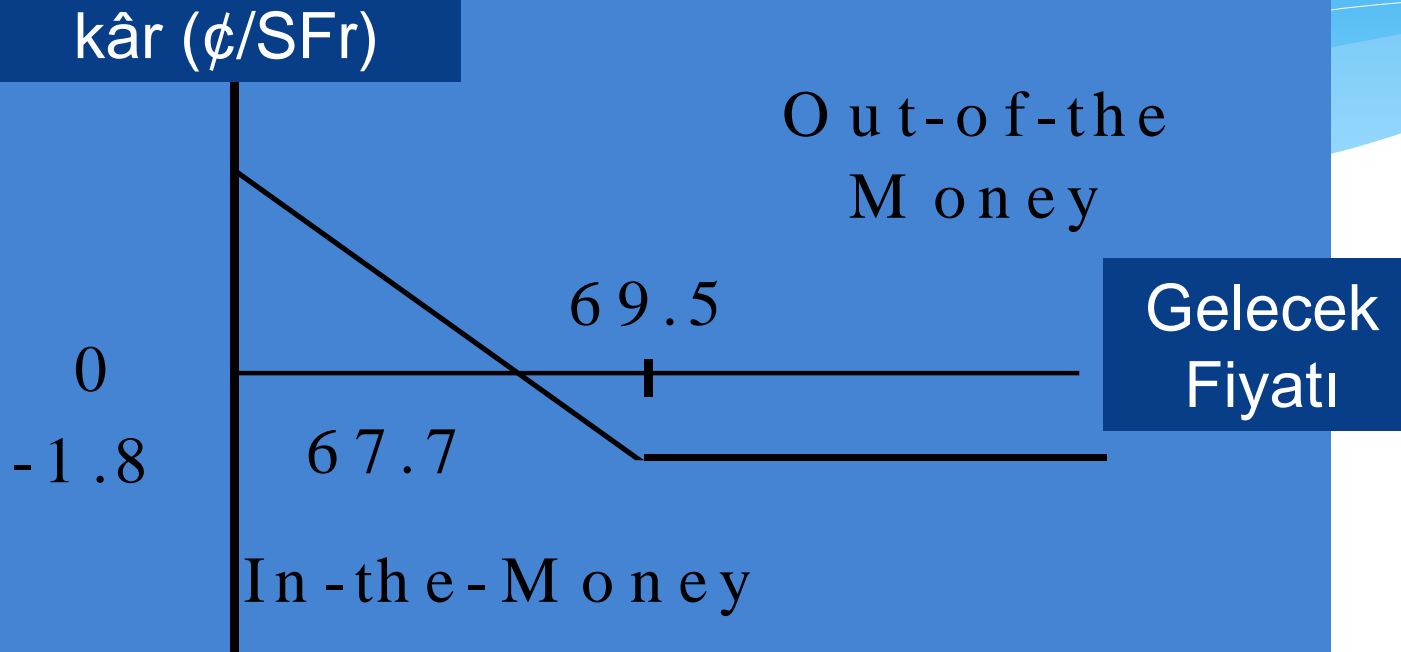
Gelecek
Fiyatı

Örnek: Döviz Satım Opsiyonu-Alan

Örnek: Döviz Satım Opsiyonu-Alan

kârın Hesaplanması: Döviz Satım Opsiyonu-Alan İçin

Diyelim ki $F = \$0.67$ oldu.

Uygulama Fiyatı – $F = \$0.6950 - \$0.6700 = \$0.025$

Sözleşme Değeri = $\$0.025 \times 125,000 = \$3,125$

Eksi Prim

– \$2,250

kâr

\$ 875

Option Stratejileri

Alım Opsiyonu Almak

Satım Opsiyonu Almak

Koruyucu Satma Opsiyonu

- * Varlık eldeyen
- * Satma Opsiyonu satın almak

Örtülü (Covered) Satınalma Opsiyonu

- * Varlık eldeyen
- * Satın Alma Opsiyonu satmak

Örtülü(Covered) Satma Opsiyonu

- * Varlık elde yokken
- * Satım opsiyonu satmak

At Binişi Opsiyonu [Straddle (Aynı Uygulama Fiyatı İle)]

- * Satınalma opsiyonu alınırken
- * Aynı zamanda bir de satma opsiyonu da alınmaktadır.
- * Böylece fiyat dalgalanmaları hangi yönde olursa olsun opsiyon primi karşılığında değişikliklerden yararlanma olanağı elde edilir.

Başka Stratejiler...

SPREAD

- * Aynı varlık üzerine düzenlenmiş, iki veya daha fazla sayıda satın alma opsiyonu veya satma opsiyonunun kullanılması ile oluşturulan pozisyonlardır.
- * Sözkonusu opsiyonların ya vadeleri ya da uygulama fiyatları değişiktir.

- * Dikey veya Para Spread'i

Aynı teslim tarihine sahip farklı uygulama fiyatları olan opsiyonlardan oluşan pozisyon.

- * Yatay veya Zaman Spread'i

Farklı teslim tarihleri olan opsiyonlardan oluşturulan pozisyon